

PROBABILITY AND STATISTICS

הסתברות וסטטיסטיקה

מאת יוג'ין קנזיפר

© Eugene Kanzieper © All rights reserved 2006/07 כל הזכויות שמורות 2006/07

■ דף שאלות בית 9

9.1 בעיות אמידה קשורות להתפלגות נורמלית

שאלה H9.1

הניסיון מראה כי אורך החיים (בשעות) של נורות מתוצרת מפעל מסוים מתפלג נורמלית ובעל סטיית תקן $\sigma = 22$. לאמידת התוחלת של אורך חיי הנורות נבדקו 16 נורות מקריות ונמצא שאורך החיים הממוצע שלהן הוא $\bar{X} = 863$.

- מצא/י רווח סמך ברמה של 90% לתוחלת μ .
- ניח שבמדגם של 100 נורות התקבל $\bar{X} = 868$. מהו עתה רווח סמך ברמה של 90% עבור μ ?
- מהו גודל המדגם n שיבטיח ברמה של 90% שהערך האמיתי של μ אינו שונה ממוצע המדגם ביותר משעה אחת?
- מהו גודל המדגם שיבטיח שגיאת אמידה שלא תעלה על 2 שעות ברמת סמך של 95%?
- מהו גודל המדגם שיבטיח שגיאת אמידה שלא תעלה על 2 שעות ברמת סמך של 99%?

שאלה H9.2

נתבונן בשני מדגמים של תצפיות: המדגם $X = \{X_1, X_2, \dots, X_n\}$ בעל n תצפיות ומדגם $Y = \{Y_1, Y_2, \dots, Y_k\}$ בעל k תצפיות. ממוצעי המדגמים הם $\bar{X}_{(n)}$ ו- $\bar{Y}_{(k)}$ בהתאמה, ואומדני השונות הם $\hat{S}_{(X,n)}^2$ ו- $\hat{S}_{(Y,k)}^2$ בהתאמה. נבנה מדגם "חדש" Z כאיחוד של שני המדגמים הקיימים: $Z = \underbrace{\{X_1, X_2, \dots, X_n\}}_n, \underbrace{\{Y_1, Y_2, \dots, Y_k\}}_k$. מהם הממוצע $\bar{Z}_{(n+k)}$ והאומדן לשונות $\hat{S}_{(Z,n+k)}^2$ עבור המדגם ה"חדש"? נא לבטא את התשובות דרך הממוצעים $\bar{X}_{(n)}$ ו- $\bar{Y}_{(k)}$ והאומדנים $\hat{S}_{(X,n)}^2$ ו- $\hat{S}_{(Y,k)}^2$ בלבד.

שאלה H9.3

ידוע כי רווח הסמך לתוחלת μ_X ברמת סמך $1 - \alpha$ נתון על ידי הנוסחה

$$\bar{X}_{(n)} - \frac{\sigma_X}{\sqrt{n}} z_{\frac{\alpha}{2}} < \mu_X < \bar{X}_{(n)} + \frac{\sigma_X}{\sqrt{n}} z_{\frac{\alpha}{2}}$$

התצפיות $\{X_1, X_2, \dots, X_n\}$ עבור משתנה מקרי X מפולגות נורמלית עם $\text{var}[X] = \sigma_X^2$. ישנם מדגם נוסף $\{Y_1, Y_2, \dots, Y_m\}$ עבור משתנה מקרי אחר Y המפולג נורמלית עם $\text{var}[Y] = \sigma_Y^2$. עבור רמת סמך $1 - \alpha$, מצא/י את רווחי הסמך עבור

א. הפרש התוחלות $\mu_X - \mu_Y$

ב. סכום התוחלות $\mu_X + \mu_Y$

■ מפתח לשאלות

א. $854 < \mu < 871.6$; ב. $864.4 < \mu < 871.6$; ג. 1310 ; ד. 465 ; ה. 0.803 שאלה H9.1

$$\bar{Z}_{(n+k)} = \frac{1}{n+k} (n\bar{X}_{(n)} + k\bar{Y}_{(k)})$$
שאלה H9.2

$$\hat{S}_{(Z,n+k)}^2 = \frac{1}{n+k-1} \left[(n-1)\hat{S}_{(X,n)}^2 + (k-1)\hat{S}_{(Y,k)}^2 + \frac{nk}{n+k} (\bar{X}_{(n)} - \bar{Y}_{(k)})^2 \right]$$

$$\bar{X}_{(n)} \mp \bar{Y}_{(m)} - z_{\frac{\alpha}{2}} \sqrt{\frac{\sigma_X^2}{n} + \frac{\sigma_Y^2}{m}} \leq \mu_X \mp \mu_Y \leq \bar{X}_{(n)} \mp \bar{Y}_{(m)} + z_{\frac{\alpha}{2}} \sqrt{\frac{\sigma_X^2}{n} + \frac{\sigma_Y^2}{m}}$$
שאלה H9.3

